

Het karakter van de hobo

EEN WEERBARSTIGE KAMERAAD

Alles (en meer) wat je weten wilt over de hobo... Het instrument dat met zijn even penetrante als lyrische klank een centrale rol speelt in orkest en ensemble, heeft zijn eigen biografie gekregen – compleet, systematisch, vlot leesbaar en persoonlijk.

Tekst: GERARD SCHELTENS

Leonie Walta's

jeugdherinneringen zijn nauw verbonden met de hobo en inspireerden haar tot dit boek. Het is een hommage aan haar vader, hoboïst Thomas Walta, die in 2015 overleed, maar door ziekte zijn vak al geruime tijd niet kon uitoefenen. Zijn dochter kreeg zijn hobo, en zo is het gekomen.

Na haar persoonlijke ontboezeming pakt wetenschapsauteur Walta de zaken systematisch aan. Het boek is ingedeeld in thematische hoofdonderdelen – 'geschiedenis', 'tijd', 'ambacht', 'karakter' en 'kunst' – waarmee alle aspecten van de hobo wel gedekt zijn. Daarvoor heeft ze, na een inleiding over historie en techniek van de hobo en zijn 'afgeleiden' zoals de oboe d'amore en de althobo, gesprekken gevoerd met vijftien personen, allemaal intens bij de hobo betrokken. Instrumentenmaker Philippe Rigoutat in Parijs, reparateur Peter Hendriksz en 'mecanien-hoboïst' Rob Bouwmeester vertellen over de ambachtelijke kanten. Over het karakter van hobo en hoboïst, het onverbreekbaar duo, vertellen Lucas Vis, Victor Kruis en Inge Arlesen. Natuurlijk komen bekende hoboïsten aan het woord over hun weerbarstige kameraad,

LEONIE WALTA

Een temperamentvolle kameraad - Musici, instrumentenmakers en onderzoekers over de hobo

Uitg. TerraCognita, Amersfoort, 156 pag.

ISBN 978-90-9031652-9 (paperback)

ISBN 978-90-9031651-2 (hardcover)

www.leoniewalta.nl

over de verschillende scholen, het solowerk en hun positie binnen het orkest.

De hobo is geen instrument dat zich makkelijk gewonnen geeft. Het ingewikkelde mechaniek strubbelt tegen, het blazen vergt energie. Elke stijlperiode vereist zijn eigen hobo. Je moet de rieten zelf maken, steeds weer, want ze gaan maar kort mee. Dat vindt niet elke hoboïst een fijn werkje, maar daardoor kun je wel je eigen klankideaal bereiken (of benaderen). Veel hoboïsten zijn te herkennen aan hun eigen toon. In de 20ste eeuw heerste de Nederlandse hoboschool van Jaap en Haakon Stotijn, waartoe ook Han de Vries behoort. Deze zangerige, wat dunne toon is in de 21ste eeuw wat uit de mode geraakt, maar het unieke geluid van topsoliste Pauline Oostenrijk blijft tijdloos. Zij verliet het Residentie Orkest om haar vleugels uit te slaan, maar in haar verhaal klinkt ook melancholie door om de beperkte mogelijkheden voor een orkestmusicus in het tijdsgewricht van nu. Ook Han de Vries, Bart Schneemann, Marlies van Gangelen, Marcel Ponselee doen hun verhalen, met een grote gemeenschappelijk noemer: de hobo is niet alleen een weerbarstige, maar ook een veelkoppige kameraad. Want als dit heldere, goed geschreven, informatieve boek één ding duidelijk maakt, is het dat 'de' hobo niet bestaat.